

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

1 Allmänt

Denna anvisning innehåller information för hållare av nötkreatur om de krav på märkning och registrering som ställs i lagstiftningen samt praktiska anvisningar om hur kraven i fråga ska efterföljas.

Märkningen och registreringen av nötkreatur är baserad på Europeiska unionens rättsakter och lagen om systemet för identifiering av djur (238/2010), som föreskriver om plikten att registrera sig som djurhållare, vilket gäller alla som håller nötkreatur, samt att anmäla de djur som man äger eller har i sin besittning till nötkreatursregistret.

I jord- och skogsbruksministeriets förordning om identifiering av nötkreatur (326/2015) föreskrivs mera detaljerat om krav som gäller nötkreaturshållning.

I lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) föreskrivs om användningen av nötkreatursregistret och om utlämnande av uppgifter.

På Eviras internetsidor finns mera information och aktuella ärenden för djurhållare på adressen: www.evira.fi > Djur > Djurskydd och djurhållning > Märkning och registrering > Nötkreatur. Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns en länk till Eviras sidor, [här](#).

1.1 Definitioner

I denna anvisning avses med:

- *nötkreatur* tama nötkreatur, vattenbufflar och bison
- *djurhållare* en företagare som ansvarar för djuren och som varken är djurförmedlare eller livsmedelsföretagare. Djurhållaren är djurets/djurens ägare eller innehavare.
- *djurförmedlare* en djurhållare som själv eller via någon annans förmedling yrkesmässigt köper eller säljer nötkreatur och är tillfälligt ansvarig för djuren under högst 30 dygn. Med djurförmedlare avses även en fysisk eller juridisk person som köper nötkreatur endast till slakt.
- *djurhållningsplats* en enhet som består av en eller flera anläggningar, byggnader, beten, hägn eller andra platser och där produktionsdjur hålls.
- *lägenhetssignum* jordbrukets signum som är infört i gårdsbruksregistret
- *kundsignum* ett signum som getts till en kund som låtit registrera sig i landsbygdsnäringsregistret. Detta signum används av nötkreaturshållare som inte har lägenhetssignum.
- *djurförmedlarsignum* ett signum som getts till en djurförmedlare som låtit registrera sig i djurförmedlarregistret
- *EU-signum* en beteckning för nötkreaturet som antecknats i nötkreatursregistret, och består av ett landssignum (två bokstäver) och nötkreaturets individuella signum (12 siffror)
- *öronmärken* officiella öronmärken eller öronmärkespar som är godkända av Livsmedelssäkerhetsverket
- *ersättningsmärke* är ett öronmärke som är försett med nötkreaturets ursprungliga EU-signum och som ersätter ett skadat öronmärke som har fästs felaktigt eller ett öronmärke som lossnat

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

- *eMärke* ett öronmärke som alternativt kan beställas för nötkreatur och som innehåller ett mikrochip men som även kan läsas visuellt, utan avläsare
- *tillfälligt märke* ett rött öronmärke med märkets signum färdigt tryckt på märket
- *registreringsavgift* en offentligrättslig avgift som uppbärs av Evira och som är baserad på jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer
- *kontrollsiffr*a den siffra som följer efter EU-signumets officiella del, och som räknas ut enligt siffrorna i EU-signumet
- *huvudmärke* det första öronmärket som i enlighet med EU-förordningen är minst 45 x 55 mm och textstorleken 5 mm. Innehållet följer också förordningen (se bilderna 3.1.1 traditionellt öronmärke). På huvudmärket finns dessutom en streckkod.
- *hjälp*märke ett annat öronmärke i enlighet med EU-förordningen där medlemsländerna har kunnat göra ändringar jämfört med innehållet på huvudmärket både till konstruktionen och till sakinnehållet (se bilderna 3.1.1 sedvanligt öronmärke). På hjälpmärket finns dessutom en kontrollsiffr. Som ytterligare identifikation på hjälpmärket kan djurets öronnummer eller de fyra sista siffrorna i EU-signumet användas.

2 Registrering av djurhållare och djurhållningsplats

2.1 Registrering av djurhållare och anmälan om ändringar

En eller flera nötkreaturshållare ska registrera sig som djurhållare av nötkreaturen.

Innan djurhållningen inleds ska en registreringsblankett lämnas in till landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där djurhållarens gårdsbruk har sitt driftscentrum eller i den kommun där djurhållaren bor.

Registreringsblankett finns hos kommunen eller på internet på adressen: www.evira.fi > Om Evira > Blanketter och anvisningar > Djur > Djurhälsa, djurskydd, införsel, utförsel, märkning och registrering. Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns sidan [här](#).

Adressen till myndigheten som sköter lantbruksärenden i din kommun finns på Landsbyggsverkets webbsidor: www.mavi.fi > Om oss > Sök ditt samarbetsområde

Vid registreringen meddelas

- personuppgifter (namn, adress, telefon, personbeteckning eller FO-nummer samt språk)
- djurhållningsplatserna (som djurhållaren äger eller innehar)
- syftet med djurhållningen
- orsaken till registreringen (produktion inleds, avbryts, återupptas eller upphör) och start- eller avslutningsdatum

Om någon av dessa uppgifter ändras ska en anmälan göras skriftligen till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet utan dröjsmål. Avbrott i djurhållningen på minst sex månader ska också anmälas med ovan nämnda registreringsblankett. Om verksamheten återupptas eller upphör helt, ska även det anmälas.

Anmälningar om ändringar i djurhållningen (t.ex. avbrott eller upphörande) ska göras inom 30 dygn.

2.2 Registrering av djurhållningsplats

Djurhållaren anmäler till registret de djurhållningsplatser med lägesuppgifter som denna äger eller själv helt och hållet innehar, djurslag samt därtill hörande produktionssätt. Arrendeavtal eller en skriftlig utredning bifogas över de djurhållningsplatser som djurhållaren besitter. Djurhållningsplatsen får djurhållningsplatssignum i samband med registreringen. Signumet används vid anmälan till registret om köp och försäljning av djur samt flyttningar mellan olika djurhållningsplatser. Varje djurhållningsplats får endast ett djurhållningsplatssignum, även om det förutom egna djur även skulle finnas en annan djurhållares djur på djurhållningsplatsen.

- Jordbrukets driftscentrum registreras som den enda djurhållningsplatsen om alla produktionsbyggnader och beten finns på driftscentret eller i dess närhet.
- En produktionsenhet eller betesmark som ligger separat från gårdens driftscentrum registreras som en separat djurhållningsplats, i synerhet om man tar sig till djurhållningsplatsen över en annan djurhållares område eller om djurhållningsplatsen finns på en annan producents driftscentrum.
- Om djurhållningsplatsen är ett skogsbete eller en holme som saknar basskiftessignum markeras området på en karta och djurhållningsplatsen registreras enligt normal registrering av ett basskifte.

Evira har gett ut en anvisning om definitionen av djurhållningsplatser. Anvisning om förfarandet vid ändring av vissa uppgifter om djurhållningsplatser i djurregistren www.evira.fi > Djur > Djurskydd och djurhållning > Märkning och registrering. Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns anvisningen [här](#).

En djurhållningsplats registreras genom att man lämnar in en ifylld blankett "Djurhållningsplatser, registrerings-/ändringsanmälan" till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Blanketterna finns på kommunens lantbruksbyrå eller på internet på adressen: Evira > Om Evira > Blanketter och anvisningar > Djur > Djurhälsa, djurskydd, införsel, utförsel, märkning och registrering. Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns sidan med blanketterna [här](#).

Om uppgifterna för en registrerad djurhållningsplats ändras, om det sker ändringar av djurhållningsplatsens ägo- eller besittningsförhållanden, djurslag eller produktionsinriktning eller om djurhållningsplatsen tas ur bruk, ska ändringarna anmälas till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet på samma blankett "Djurhållningsplatser, registrerings-/ändringsanmälan" som själva registreringen. Ändringarna ska meddelas inom 30 dygn.

3 Öronmärken och märkning av nötkreatur

Djurhållaren ansvarar för att de djur som denna äger eller innehar är korrekt märkta. Varje nötkreatur ska märkas med öronmärken i båda öronen inom 20 dygn efter att det föddes eller innan det flyttas från djurhållningsplatsen där det föddes. Öronmärkena ska vara godkända av Evira. Nötkreatur som är födda före 1.1.1998 får vara märkta med endast ett öronmärke.

Ett undantag från märkningstidpunkten utgör bisonkalvar (*Bison bison*) som får märkas senare. Märkena ska fästas i avvänjningsskedet, dock senast vid nio månaders ålder. Om kalven flyttas från den djurhållningsplats där den föddes innan den uppnått nämnda ålder ska den öronmärkas innan den flyttas (Kommissionens förordning (EG) nr 509/1999).

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

Ett nötkreatur som saknar märken eller är bristfälligt märkt får inte flyttas/överlåtas från djurhållningsplatsen, tas med i transport eller mottas. Ett öronmärke som redan fästs en gång, får inte fästas på nytt. Öronmärken som registrerats för en tidigare född kalv får inte heller registreras för eller sättas på en ny kalv.

Omärkta kadaver kan tas emot till kadaveruppsamling om de märks enligt uppsamlarens eller destruktionsanläggningens eget system.

3.1 Öronmärken

För nötkreatur används gula öronmärken. Endast i undantagsfall får man sätta ett rött öronmärke på nötkreatur. Nötkreatur ska ha både huvudmärke och hjälpmärke. För djur som är födda före 1.1.1998 räcker det med ett huvudmärke.

3.1.1 Traditionellt öronmärke

Huvudmärke

Märkningar:

- Eviras logo
- Landskod
- EU-signum som streckkod
- De nio sista siffrorna i EU-signumets sifferdel
- De fyra sista siffrorna i EU-signumet

Hjälpmärke

Märkningar:

- Eviras logo
- Landskod
- De nio sista siffrorna i EU-signumets sifferdel
- Kontrollsiffran är inringad
- De fyra sista siffrorna i EU-signumet
- Under EU-signumet kan finnas rådgivningens öronnummer i stora siffror, de fyra sista siffrorna i EU-signumet eller så kan det vara tomt

3.1.2 Elektroniskt öronmärke

Nötkreatur kan märkas med ett elektroniskt märke (eMärke) i ena örat. Motstycket beror på leverantörens urval och kan väljas av djurhållaren. På elektroniska öronmärken finns alltid minst även ett EU-signum och en kontrollsiffra som även kan läsas visuellt (utan avläsare). EMärkets mikrochip följer ISO-standarderna 11784 och 11785.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

3.1.3 Temporärt märke

Nötkreatur kan märkas med ett rött temporärt (tillfälligt) märke i ena örat i fall det egentliga öronmärket har fallit av strax innan djuret sänds till slakt och det inte är möjligt att få ett normalt ersättningsmärke i tid. Ett temporärt märke är inte avsett för långvarig märkning av djuret. Utöver det temporära märket ska det alltid finnas ett gult märke i det andra örat. Nötkreatur som är märkta med ett öronmärke (som är födda före 1.1.1998) kan i en motsvarande situation inte märkas med endast ett temporärt märke.

Utöver Eviras logo finns det ett färdigtryckt löpande nummer på det temporära märket, och det kombineras med djurets EU-signum i nötkreatursregistret. Detta nummer skrivs med permanent tuschpenna i det tomma fältet på märket. Temporära märken är specifika för djurhållaren, och man får endast beställa och ha ett litet antal i reserv.

Då ett temporärt märke tas i bruk ska djurhållaren tydligt skriva djurets hela EU-signum med tuschpenna under numret både på hon- och handelen på märket. Både landskoden och sifferdelen skrivs i samma format som på det ursprungliga öronmärket.

Nötkreatursregistret ska meddelas inom sju (7) dagar att märket har tagits i bruk. I den förteckning över temporära märken som följde med beställningen antecknas inom tre dagar efter händelsen det datum då märket tagits i bruk, och förteckningen sparas som bilaga till djurhållningsplatsens nötkreatursförteckning.

3.2 Beställning av öronmärken

Djurhållaren ska se till att det finns tillräckligt med öronmärken på djurhållningsplatsen för märkning av kalvarna. Det går att ha ett så stort antal lediga märken på gården som motsvarar ett års behov. Förteckningen över lediga EU-signum som sänds i samband med beställningen av öronmärken ska sparas som bilaga till nötkreatursförteckningen på djurhållningsplatsen.

Öronmärken beställs via webben med en godkänd programleverantörs eller rådgivningsorganisations program, på pappersblankett eller per telefon från Lantbrukets Datacentrals kundtjänst (nedan kundtjänsten, se punkt 4.1).

Uppgifter som behövs vid beställning av lediga öronmärken (leveranstid 3-4 veckor)

- Beställarens lägenhets- eller kundsignum
- Beställarens kontaktuppgifter
- FO-nummer
- Märkesleverantör
- Märkesmodell
- Frivilligt signum för hjälpmärke: Löpande öronnummer som är specifikt för gården, de fyra sista siffrorna i EU-signumet eller ett tomt fält
- Antal märken som beställs st.

Uppgifter som behövs vid beställning av ersättningsmärken (leveranstid 1 vecka, eMärke 3-4 veckor)

- Beställarens lägenhets- eller kundsignum
- Beställarens kontaktuppgifter

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

- FO-nummer
- Djurets EU-signum
- Märkestyp: huvudmärke, ersättningsmärke eller bägge
- Märkesleverantör
- Märkesmodell
- Frivilligt signum för hjälpmärke: löpande öronnummer, de fyra sista siffrorna i EU-signumet eller ett tomt fält

Märktång beställs direkt från märkesleverantören. Det finns skilda tänger för varje märkesmodell.

På följande internetsidor finns mera upplysningar om godkända öronmärken och märkesleverantörer: www.evira.fi > Djur > Djurskydd och djurhållning > Märkning och registrering > Nötkreatur > Öronmärken. Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns sidan [här](#).

Köpet av öronmärken sker mellan djurhållaren och märkesleverantören. Kundtjänsten eller Evira ansvarar inte för reklamationer om verksamheten. Med tanke på kvalitetskontrollen tar Evira eller kundtjänsten ändå emot eventuell feedback om öronmärkenas kvalitet.

3.3 Fastsättning av öronmärken

Innan öronmärkena sätts fast ska man försäkra sig om att verktygen och märkena samt djurets öron är rena. Öronmärket fästs noggrant enligt tillverkarens anvisningar. Kom ihåg att akta de stora blodådrorna. Rekommendationen är att hondelen placeras på framsidan och handelens tapp sticks genom öronsnibben bakifrån. Då hamnar tappen på insidan av örat och fastnar inte så lätt i t.ex. stängseltråd eller grenar och kvistar. Märket fästs med en tång som är avsedd för märkesmodellen i fråga.

Det är djurhållaren som beslutar i vilket öra som huvudmärket och hjälpmärket sätts.

3.3.1 Öronmärke som fallit av

Ett öronmärke som fallit av får inte fästas på nytt, utan man ska utan dröjsmål beställa ett ersättningsmärke med djurets eget EU-signum. Då ersättningsmärket har kommit fram till gården, ska det utan dröjsmål fästas i örat på djuret i fråga. **Lediga öronmärken får under inga omständigheter användas som ersättningsmärken.**

3.3.2 Öronmärke som skadats eller fästs på fel sätt

a) Ett öronmärke är skadat om det är rivet eller om det på annat sätt har blivit oläsligt. Ett skadat öronmärke ska avlägsnas och ersättas.

b) Öronmärket är fel om djuret är märkt med ett öronmärke som tidigare har registrerats för ett annat djur. Även om ett öronmärkespar går sönder i samband med märkningen och öronmärken med olika EU-signum eller halvor av öronmärken fästs på djurets öron, är det fel. Om man har använt fel öronmärke ska det avlägsnas och ett ersättningsmärke beställas åt djuret med det signum som har registrerats för djuret.

3.3.3 Sönderrivna öron

Om nötkreaturets öra är illa sönderrivet och det därför inte går att fästa ett märke på det, ska du notera på raden för det aktuella djuret i djurförteckningen att örat är sönderrivet. Det rekommenderas att du ber veterinären om ett skilt dokument om saken. Ett sådant djur kommer att vara bristfälligt märkt för resten av sitt liv och får inte säljas till livs till en annan djurhållare, om inte örat blir så mycket bättre att det går att fästa ett öronmärke på det.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

Ett ersättningsmärke ska beställas även om det inte kan fästas på djurets öra. Märket ges till transportören då djuret sänds till slakt. Om man använder sönderrivna öron som orsak till bristfällig märkning, är det skäl att komma ihåg att kontrollören vid gårdsövervakningen alltid överväger om det finns grunder för undantaget. I slakteriet är det besiktningsveterinären som bedömer om djuret är korrekt eller bristfälligt märkt.

3.4 Utländska öronmärken

Nötkreatur som importerats från andra EU-medlemsländer och från Norge (se punkt 4.3.8 Import) behåller sina ursprungliga öronmärken. Det finns inte nödvändigtvis en kontrollsiffra i registret (T-kolumnen) för produktionsdjur eftersom inte alla medlemsländer använder sådana.

De ursprungliga öronmärkena på nötkreatur som importeras från länder utanför EU (tredje land) avlägsnas och ersätts på den djurhållningsplats dit djuren först anländer med ett av djurhållarens lediga EU-märken senast 14 dygn efter djurens ankomst till landet. Djurhållaren ska redan före importen se till att det finns tillräckligt många lediga märken.

3.5 Förstöring av öronmärken

Djurhållaren är skyldig att se till att öronmärken som fallit av eller annars blivit överflödiga förstörs på ett sådant sätt att de inte längre kan tas i användning. Försäljning av boskapen till en annan djurhållare berättigar inte till överlåtelse av lediga märken till den nya ägaren, eftersom märkena är sammankopplade med beställaren.

4 Händelserapporter för nötkreatur

4.1 Anmälningsskanaler

ProAgria Lantbrukets Datacentral (nedan Datacentralen) ansvarar för underhållet av nötkreatursregistret. Anmälningar om nötkreatur till nötkreatursregistret samt beställning av öronmärken, ersättningsmärken, eMärken (elektroniska märken) och temporära märken görs via anmälningsskanalerna nedan:

- PC-program t.ex. Ammu, Pihvi, WinElmer och TehoElmer
- Internettjänsten WebElmer
- Internettjänsten Nettifarmi
- Blanketter, per post till Datacentralen eller per fax till 09 271 3500
- Kundtjänsten:
 - Tfn 09 85 666 000, kontorstid 8.15–16.00 (korrigerig av uppgifter, specialsituationer och korta anmälningar)
 - Fax: 09 271 3500
 - Adress: ProAgria Lantbrukets Datacentral/Nötkreatursregistret, PB 25, 01301 VANDA

Blanketterna kan beställas från kundtjänsten eller skrivas ut på Eviras internetsidor: Evira > Om Evira > Blanketter och anvisningar > Djur > Djurhälsa, djurskydd, införsel, utförsel, märkning och registrering. Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns sidan här [här](#)

4.2 Anmälningstid

Inom sju (7) dygn efter händelsen ska djurhållaren lämna en anmälan till nötkreatursregistret via ovan nämnda anmälningsskanaler om händelser som gäller djur som denna äger eller har i sin besittning.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

Anmälningstiden räknas börja från och med dagen efter händelsedatumet. Blanketten ska vara framme hos kundtjänsten inom utsatt tid. Ankomstdatum stämplas på blanketten. Det rekommenderas i första hand att anmälningarna görs elektroniskt, och då uppdateras uppgifterna omedelbart i registret. Då anmälan görs med blankett är det skäl att hålla i minnet att postgången kan ta flera dagar i anspråk.

4.3 Händelser som anmäls

4.3.1 Födda djur

Nötkreaturshållare ska anmäla följande uppgifter vid registrering av en nyfödd kalv:

- Lägenhetssignum eller kundsignum
- Djurhållningsplatssignum
- EU-signum
- Födelsedatum
- Kön
- Ras
- Användning
- Moderdjurets EU-signum, då det gäller ett djur som är resultatet av inseminering meddelas både surrogatdjurets och det biologiska moderdjurets EU-signum

Frivilliga uppgifter:

- Faderns EU-signum eller ras och stamboksnummer
- Namn
- Öronnummer

Ovan nämnda uppgifter anmäls genom att använda nötkreatursregistrets anmälningskoder (Bilaga 1).

Om kalven säljs eller flyttas från djurhållningsplatsen före sju dygns ålder, ska den vara korrekt registrerad och märkt innan den lämnar platsen. Om man gör anmälan på blankett är det skäl att komma ihåg att det kan ta upp till två veckor innan uppgifterna syns i registret (postgång + inskrivning i systemet).

Djurhållningsplatsens uppgifter i djurregistret ska vara uppdaterade och centralregistret ska meddelas utan dröjsmål om man ämnar flytta kalven från den djurhållningsplats där den föddes innan den är en vecka gammal. Transportlagstiftningen tillåter förflyttning av kalvar som är mindre än 10 dagar gamla om djuret är i sådant skick (t.ex. att naveln är läkt) att det kan resa och resans längd är under 100 km (Rådets förordning (EG) nr 1/2005).

Kön är en viktig uppgift med tanke på djurets identifiering och även i olika stödsystem. Felaktigt anmälda uppgifter om kön kan leda till stödförluster. Felaktiga uppgifter ska korrigeras med det snaraste.

Rasen ska anmälas rätt, vilket man bör vara särskilt noggrann med om djuret är avsett för dikoproduktion. Mera detaljerade krav avseende rasen vid dikoproduktion finns i ansökningsanvisningarna för stödsystemen.

Användningen definieras av djurhållaren utgående från de egna utgångspunkterna. Uppgifterna om användningen kan ändras under djurets livstid och det är skäl att se till att uppgifterna uppdateras, eftersom användningen är en väsentlig uppgift med tanke på utbetalning av stöd inom vissa stödsystem. Om t.ex. dikobidrag betalats för endast en dag medan djuret var i den föregående ägarens besittning, kan den nya ägaren inte få slaktbidrag för samma djur.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

4.3.2 Kastning, kalv som var dödfödd eller dog innan den var 7 dygn gammal

Då det gäller en kalv som är dödfödd, dör, slaktas eller avlivas före sju (7) dygns ålder görs anmälan om händelsen till registret senast sju dagar efter händelsen. Inget av nötkreaturshållarens lediga öronmärken behöver reserveras för kalven. I händelseanmälan behövs alltså inte uppgifter om kalvens EU-signum.

Uppgifter som ska anmälas:

- Lägenhetssignum eller kundsignum
- Datum för kalvningen eller kastningen
- Datum för kalvens död (kalv som fötts levande)
- Kön (om det är känt)
- Orsak till att djuret inte registrerats
- Bortskaffningsmetod
- Moderdjurets EU-signum, då det gäller embryoöverförda djur meddelas både surrogatdjurets och det biologiska moderdjurets EU-signum

Om en kalv redan har hunnit registreras med ett ledigt märke och den dör inom sju (7) dygn efter födelsen, görs en normal utmönstringsanmälan där utmönstringssättet anges. De märken som är reserverade för kalven ska då förstöras.

4.3.3 Köp

Uppgifter som ska anmälas:

- Lägenhetssignum eller kundsignum
- Djurhållningsplatssignum vid ankomsten
- Det köpta djurets EU-signum
- Användning
- Ankomstdatum
- Föregående djurhållares lägenhetssignum, kundsignum eller djurförmedlarsignum

4.3.4 Utmönstring

Uppgifter som ska anmälas:

- Lägenhetssignum eller kundsignum
- Avgångsplatsens djurhållningsplatssignum
- Nötkreaturets EU-signum
- Datum för avfärden
- Utmönstringssätt
 - Till slakteriet för slakt
 - Försäljning till livs till en annan djurhållare
 - Hemsakt, då nötkreaturet slaktas på gården av djurhållaren eller av en ambuleringande slaktare
 - Dött
 - Försvunnit
 - Export: Försäljning utomlands
 - Avlivats: Djuret avlivas på gården och kroppen används inte som livsmedel
- Bortskaffningsmetod om nötkreaturet har dött eller avlivats
- Den nya djurhållarens lägenhetssignum, kundsignum eller djurförmedlarsignum om nötkreaturet säljs till livs eller till slakt

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

4.3.5 Förflyttning

Vid förflyttning blir djuret kvar i samma nötkreaturshållares ägo eller besittning, men djurhållningsplatsen ändras. Som förflyttning betraktas t.ex. transport av nötkreatur till en lantbruksutställning eller ett annat liknande evenemang eller till betäckning hos en annan nötkreaturshållares boskap.

Uppgifter som ska anmälas:

- Lägenhetssignum eller kundsignum
- EU-signum
- Avgångsplatsens djurhållningsplatssignum
- Avfärdsdatum och klockslag då resan inleds *
- Datum då resan avslutas och klockslag. Datum behöver inte antecknas på blanketten om datumet är det samma som avfärdsdatumet. Signum för den djurhållningsplats dit djuret först anlät

* Klockslagen i flyttningsanmälan är mycket viktiga om djuret under samma dag har flera ankomster (flyttningar och/eller köp) till olika platser, i samma eller olika ägares besittning. Med hjälp av klockslagen ser man på vilka platser nötkreaturet funnits i logisk ordningsföljd i registret.

4.3.6 Kastrering

Om en tjur kastreras och blir stut anmäls:

- Lägenhetssignum eller kundsignum
- EU-signum
- Kastreringsdatum

4.3.7 Ibruktagande av temporärt märke

Då ett temporärt märke tas i bruk ska följande uppgifter anmälas till nötkreatursregistret:

- Lägenhetssignum eller kundsignum
- Djurets EU-signum
- Datum då märket togs i bruk
- Det temporära märkets nummer

4.3.8 Import

Då ett nötkreatur köps från utlandet införs det i registret genom en importanmälan. För registreringen behövs förutom de vanliga uppgifterna om köpet även en kopia av nötkreaturspasset. Vid import av nötkreatur ska gällande lagstiftning iakttas. Lagstiftningen finns på Eviras internet-sidor. Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns sidan [här](#).

4.3.9 Upphittat djur

Om ett djur som har försvunnit upphittas, kan det återbördas till flocken genom att kontakta kundtjänsten (Se punkt 4.1).

5 Nötkreatursförteckning

Nötkreatursförteckningen som är specifik för djurhållningsplatsen är ett officiellt dokument och i samband med övervakningen kontrolleras att den hålls uppdaterad. Händelserna ska antecknas i nötkreatursförteckningen senast den tredje (3) dagen efter händelsen.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

Den officiella nötkreatursförteckningen har gjorts upp enligt en modell som godkänts av Evira och ska innehålla följande uppgifter:

- Lägenhets- eller kundsignum
- Djurhållningsplatssignum
- EU-signum
- Födelsedatum
- Gården där djuret föddes
- Ras
- Kön
- Användning
- Ankomstdatum och ankomstsätt
- Föregående ägare
- Utmönstringsdatum och utmönstringssätt
- Nästa ägare
- Moderns EU-signum och ras

Frivilliga uppgifter är djurets namn, öronnummer, moderns namn, faderns namn samt faderns ras och EU-signum. Uppgiften om fadern är inte obligatorisk. Den obligatoriska uppgiften om individens ras är baserad på ägarens egen anmälan. För korsningar rekommenderas att man använder den ras som motsvarar nötkreaturets fenotyp (till de yttre egenskaperna), eftersom rassuppgiften används som hjälp vid identifiering av djuret.

Uppgifter som ska uppdateras i nötkreatursförteckningen görs i förteckningen som sänds ut i mars. Flyttningar mellan djurhållningsplatser som nötkreaturshållaren äger eller har helt i sin besittning behöver tills vidare inte skrivas in i nötkreatursförteckningen.

Om nötkreatursförteckningen upprätthålls genom ett elektroniskt program behöver förteckningen inte finnas utskrivna på papper på djurhållningsplatsen blott uppgifterna i förteckningen är uppdaterade och kan skrivas ut vid kontrolltillfället.

När en nötkreaturshållare flyttar sina djur till en djurhållningsplats, där en annan nötkreaturshållare också håller djur, ska nötkreaturshållaren leverera en nötkreatursförteckning med djuren som gäller de djur som flyttas. I denna förteckning ska djurhållaren anteckna datumet då djuren kom fram till den nya djurhållningsplatsen och ankomstsättet är "förflyttning".

Den nötkreatursförteckning som skrivs ut via jordbruksorganisationens elektroniska tjänst (VIPU) kan användas som bilaga till ansökan om bidrag. Nötkreatursförteckningen som skrivs ut via VIPU-tjänsten duger inte som mall för den nötkreatursförteckning som ska upprätthållas, eftersom den inte innehåller lediga EU-signum och där inte finns extra rader utskrivna för köpta djur.

Det finns en mall till den officiella nötkreatursförteckningen i bilaga 2 till denna anvisning.

5.1 Förteckning över lediga EU-signum

Förteckningarna över nya lediga öronmärken och temporära öronmärken sänds till djurhållaren i samband med märkesbeställningen. De bifogas till nötkreatursförteckningen. På listan över nya lediga signum noteras kalvar som föds och på listan över temporära märken noteras de djur som har märkts med dessa märken.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

5.2 Förvaring av nötkreatursförteckningar

Den nötkreatursförteckning som skickas till nötkreaturshållaren i mars varje kalenderår ska förvaras under innevarande kalenderår och tre därpå följande kalenderår. Hur länge förteckningen ska förvaras finns angivet i det nedre högra hörnet på förteckningen.

Andra nötkreatursförteckningar ska nötkreaturshållaren i regel spara till mars därpå följande kalenderår, då nästa förteckning som täcker alla händelser under hela kalenderåret sänds till nötkreaturshållaren. Hur länge förteckningen ska förvaras finns färdigt angivet i det nedre högra hörnet på varje sida av förteckningen. Förteckningen över temporära märken ska förvaras som bilaga till nötkreatursförteckningen. Denna förteckning över temporära märken ska förvaras i tre kalenderår efter att det sista märket i förteckningen har använts.

6 Registreringskort för nötkreatur (s.k. kalvkort)

Registreringskortet för nötkreatur är inte ett officiellt dokument, utan dess syfte är att underlätta överföringen av djurets EU-signum och andra uppgifter från en nötkreaturshållare till en annan. Öronmärkets EU-signum finns angivet på kortet, både med siffror och som streckkod.

När ett nötkreatur bortförs från gården till livs eller slakt ska registreringskortet följa med. Det är ytterst viktigt att kontrollera att EU-signumet på öronmärkena på nötkreatur som förs från eller till gården överensstämmer med EU-signumet på registreringskortet.

Registreringskortet kan inte användas till att anmäla händelser till nötkreatursregistret.

Ett tomt registreringskort kan skrivas ut på Lantbrukets Datacentrals internetsidor [här](#). Om du läser den elektroniska versionen av denna anvisning finns registreringskortet [här](#)

7 Kontroll av märkning och registrering

Kontrollen är baserad på lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010), Europaparlamentets och rådets förordning 1760/2000 och dess genomförandeförordning 1082/2003.

Kontrollen utövas huvudsakligen på ort och ställe, där man kontrollerar registreringen som nötkreaturshållare samt registreringen av djurhållningsplatsen, nötkreaturens märkning och registrering, anmälningar om händelser till registret och djurförteckningen som upprätthålls på djurhållningsplatsen samt förteckningen över lediga märken.

Försummelse av lagstiftningen om märkning och registrering av nötkreatur leder till påföljder för djurhållarna. Påföljdernas omfattning beror på hur allvarlig försummelsen är. Om bestämmelserna inte efterföljs kan det leda till ekonomiska påföljder för djurhållaren på grund av tvärvillkoren i EU:s stödsystem eller till och med till straffrättsliga påföljder.

Om påföljder som gäller bidrag för nötkreatur beslutar ELY-centralernas kontrollörer (stödsystemen) och länsveterinärerna (märknings- och registreringsystemet för nötkreatur) i enlighet med EU:s rättsakter och jord- och skogsbruksministeriets författningar. I ansökningsanvisningarna för de olika stödsystemen finns information om kontroller enligt de olika stödsystemen och om eventuella påföljder.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

Bilaga 1
Nötkreatursregistrets anmälningsskoder

KÖN	
0	Tjur
1	Ko

ANVÄNDNING	
1	Mjölproduktion
2	Diko
3	Köttproduktion
4	Avel
5	Försöksdjur

RAS		
1	Ayrshire	ay
3	Holstein	hol
5	Brown Swiss	bs
8	Hereford	hf
9	Charolais	ch
11	Aberdeen Angus	ab
12	Limousin	li
13	Simmental	si
14	Piemontese	pi
15	Highland Cattle	hc
16	Blonde d'Aquitaine	ba
17	Jersey	je
18	Dexter	de
19	Galloway	ga
21	Västfinsk ko	lsk
22	Östfinsk ko	isk
23	Nordfinsk ko	psk
25	Texas Longhorn	lh
26	Belgian Blue	bb
27	Guernsey	gu
28	Montbéliard	mo
30	Bison (amerikansk)	bi
0	Annan ras	

ORSAKER TILL UTEBLIVEN REGISTRERING	
21	Kastat, dräktigheten varat mindre än 7 mån.
22	Kastat, dräktigheten varat minst 7 mån.
23	Dödfött
24	Dog före märkningen
25	Slaktats före märkningen
26	Avlivats före märkningen

UTMÖNSTRINGSSÄTT	
1	Såld till slakt
2	Såld till livs
3	Slaktad på gården
4	Dött på gården
5	Försvunnit
6	Exporterats
8	Avlivad på gården

DESTRUKTIONSSÄTT	
0	Nedgrävning
1	Förbränning
3	Destruktionsanläggning
4	Kadaverinsamling

ANKOMSTSÄTT	
1	Födelse
2	Köp
3	Import
7	Flyttning

